

Cittaslow Kentleri'nin “Sakinlik” Düzeylerine İlişkin Bir Değerlendirme: Türkiye Cittaslow Ağı

Öğr. Gör. Aykut PAJO¹

Öğr. Gör. Esra BÜDÜN²

¹Kırklareli Üniversitesi / Pınarhisar Meslek Yüksekokulu, Otel Lokanta ve İkram Hizmetleri Bölümü,
aykut.pajo@klu.edu.tr

²Kırklareli Üniversitesi / Pınarhisar Meslek Yüksekokulu, Pazarlama ve Reklamcılık Bölümü,
esrabudun@klu.edu.tr

Özet: Küreselleşmenin insan hayatına etkilerinden biri olan hızlı yaşam, farkında olmadan yaşamların yitip gitmesine neden olmaktadır. Küreselleşmenin kentler üzerinde yarattığı olumsuzluklar ise çevre kirliliği, yerel, doğal ve kültürel değerlerin kaybolması, kaynakların tüketilmesi, insan ilişkilerinde bozulma, özgünlüğün kaybolması vb. şeklinde karşımıza çıkmaktadır. Özellikle özgünlüğünü kaybetmeden, yerel değerlerine sahip çıkarak kalkınmayı seçen küçük kentler Cittaslow (sakin kent/yavaş şehir) kriterlerini sağlayarak Cittaslow olmayı tercih etmektedir. Sakin kent hareketi, iyi, temiz ve adil gıda felsefesi ile ortaya çıkan slow food hareketinin devamı niteliğindedir. İyi, temiz ve adil gıda felsefesi ile ortaya çıkan slow food hareketinin devamı niteliğinde olan sakin kent hareketi, doğal, tarihi ve kültürel değerlere sahip çıkılmasını, yerel üretimin desteklenmesini ön planda tutan yerel sürdürülebilir bir kalkınma hareketidir. Bu sürdürülebilir kalkınma modeli ise bir takım kriterleri gerektirmektedir. Bu çalışmada bu kriterler çerçevesinde sakin bir yaşam tarzını benimseyen Türkiye Cittaslow kentlerinin “sakinlik” düzeylerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Bu kapsamda güncel tiraj oranlarına göre seçilen ulusal ölçekte yayımlanan gazetelerden alınan örneklerle ile Türkiye Cittaslow kentlerinin “sakinlik” düzeyleri irdelenecektir. Yöntem olarak ise, içerik analizi ve doküman incelemesi yöntemleri birlikte kullanılarak bir genellemeye varılacak ve öneriler ile çalışma sonlandırılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Cittaslow, Sakin Şehir, Slow Food, Sürdürülebilir Kalkınma.

1.GİRİŞ

Globalleşen dünyada yerel değerler hızla kaybolmakta, kentler ve insanların yaşamları birbirine benzemektedir. Büyük kentler iş, eğitim, eğlence, sağlık imkanları, sosyal olanaklar vb. ile küçük kentlerden göç almaktadır. Küçük kentlerin göç vermesi ve nüfuslarındaki azalış devam etmektedir. Küçük kentlerin büyük kentlerin sunmuş oldukları olanaklar ile yarışması söz konusu değildir. Bu anlamda küçük kentlerin varlıklarını devam ettirebilmeleri özgünlüklerini koruyup sürdürebilmeleri ile mümkündür. Bunu sağlamanın yolu ise küçük kentlerin Cittaslow kriterlerini yerine getirmeleri ve Cittaslow ağına üye olmalarıdır.

Cittaslow kentleri; trafik gürültüsünden, çevre kirliliğinden vb. insanların huzurunu kaçırarak negatif olaylardan, stresten uzak, huzurlu, rahat, mutlu ve sakin bir yaşamın sürdürülebileceği kentler olarak dikkat çekmektedir.

Cittaslow kentleri üzerine gerçekleştirilen çalışmalar incelendiğinde; çalışmaların genellikle; yerel mutfak ve yerel halk üzerine etkileri (Olçay vd, 2017), gastronomi turizmi (Sarioğlan ve Avcıkurt, 2016), Türkiye'deki gelişimi (Donat ve Yavuzçehre, 2016), Slow food çalışmalarının önemi (Pajo ve Uğurlu, 2015), yaşam kalitesi ve ziyaretçi tecrübeleri (Hatipoğlu, 2015), sürdürülebilir kalkınma ekseninde bir değerlendirme (Şahin ve Kutlu: 2014), yerel ve kentsel kimlik (Radstrom, 2014), Türkiye'nin sakin şehirlerinde permakültürel koruma, planlama, yönetim ve eğitim pratikleri (Bilgi, 2013), sürdürülebilir kent kavramına farklı bir bakış (Keskin: 2012), çevre ile bütünleşmiş yerel yönetim örneği (Sırım. 2012), yavaş turizmin gelişimi için bir model arayışı, cittaslow, slow food (Lowry ve Lee, 2011), yaşamaya değer şehirler birliği: Vize (Ergüven: 2011), uluslararası ağ Cittaslow (Grzelac, vd. 2011), yavaş turizm (Lowry ve Lee, 2011), sürdürülebilir kentleşme ve kalkınma (Knox, 2005; Pink, 2008; Mayer ve Knox, 2010; Sezgin ve Ünüvar 2011; Semmens ve Freeman, 2012; Üstündağlı vd., 2015), küreselleşme ve yerelleşme arasındaki etkileşim (Grzelak, Kostulska vd., 2011; Radstrom, 2011; Servon ve Pink, 2015) şeklinde yoğunlaştığı görülmektedir.

Yöresel nitelikte üretim ve tüketim odak noktasından hareketle, Cittaslow kentlerinin yerel kazanç sağlamları kadar kentlerdeki sakinliğin korunması da sürdürülebilirlik açısından önem taşımaktadır. Dolayısı ile bu çalışmada, Cittaslow hareketine dahil olan kentlerin “sakinlik” düzeyleri incelenerek, literatürdeki çalışmalardan farklı bir bakış açısı sunulmaya çalışılmıştır.

2.SLOW FOOD ve CITTASLOW KAVRAMLARI

2.1. Slow Food Kavramı

Cittaslow Hareketi Slow food (yavaş yemek) hareketinin devamı niteliğindedir. Globalleşmenin negatif etkilerinden olan hızlı yemek yeme alışkanlığına karşı bir tepki şeklinde ortaya çıkan Slow food yerel değerlere sahip çıkılmasını savunmaktadır (Nilsson vd., 2011: 373). Toplumsal bir tepki olarak karşımıza çıkan Slow food, lezzetli yiyeceklere duyarlı olmayı, yerelleşmeyi ve kültürel değerlere sahip çıkmak suretiyle geleneklerin sonraki nesillere aktarılmasını hedeflemektedir (Schneider, 2008: 385). Slow Food Felsefesi; yerel tohumlardan, yerel usuller ile insanlara ve çevreye zararsız yöntemler ile gıda üretimini, üreticilerin ve tüketicilerin haklarının korunmasını hedef almaktadır.

İtalyan yazar Carlo Pedrini ve onun fikirlerini destekleyen arkadaşlarının yapmış oldukları toplantı slow food akımının temellerinin atılmasını sağlamıştır. Pedrini toplantıda fikirlerini paylaşmış ve toplantıya katılan arkadaşlarının tam desteğini almıştır. Carlo Pedrini öncülüğündeki grubun tepkisel ilk eylemi 1986’de Roma’da açılan bir fast food restoranı protesto etmek şeklinde olmuştur. Eylem sırasında grup restorana hamur fırlatmıştır. Slow food hareketinin başlangıcı hamur fırlatma şeklinde gerçekleşen protesto olarak kabul edilmektedir (Walter, 2009: 1-3).

İtalyan yaşam tarzına ve mutfak kültürüne aykırı olması nedeni ile Fast-food restoranlar İtalya’da tepki ile karşılaşmıştır (Radstrom, 2011: 92).

Yavaş yemek hareketi; insanların tabiata saygılı olarak, kendi yiyeceklerini yetiştirmek suretiyle, sağlıklı beslenebilmesini, yemek yemekten haz alınmasını, gelenekleri yaşatarak, yerel tatlara sahip çıkılması ve birlikte yenen yemekler ile sosyalleşmenin gerçekleştirilmesini amaçlamaktadır (Sırım, 2012: 122).

Türkiye’deki yavaş yemek çalışmaları arasında insanların sağlıklı beslenmesi, geleneksel lezzetlerin devamlılığını hedef almasıyla dikkat çeken Cittaslow Seferihisar’ın düzenlediği “Sefertası Hareketi” dir.

2.2.Cittaslow Kavramı

Chianti’nin eski belediye başkanı Paolo Saturnini 1997 yılında yavaş yemek hareketinin öncüsü Carlo Petrini’ye yavaş yemek uygulamalarının yerel değerlerini koruyarak kalkınmayı hedefleyen küçük kentlerde uygulanması yönündeki düşüncesini aktarmıştır. Bu düşünce Carlo Petrini tarafından destek görmüştür (Petrini ve Padovani, 2011: 156). 1999 tarihinde Chianti, Orvieto, Bra ve Positano belediye başkanlarının yavaş yemek prensiplerini kentlerine uygulamaya başlaması yavaş kent hareketinin başlangıcı sayılmaktadır (Pink, 2009: 453).

Yerel kaynakların kullanımı, tarihi, doğal ve kültürel değerlerin korunması gelecek kuşaklara aktarılması ve bu şekilde sürdürülebilir kalkınmanın sağlanması Cittaslow felsefesini oluşturmaktadır. Küçük kentlerdeki refah seviyesinin devam ettirilebilmesi ancak yerel kaynaklar ile desteklenen sürdürülebilir ekonomik faaliyetlerin gerçekleştirilebilmesi ile sağlanabilir. Cittaslow hareketi insan sağlığına ve çevreye duyarlı internet kullanımı, güneş enerjisinden ve rüzgar enerjisinden elektrik üretimi vb. teknolojilerin kullanımını desteklemektedir.

Küçük kentlerin büyük kentlere göç vermesi küreselleşmenin olumsuz etkilerinden birisi olarak karşımıza çıkmaktadır. Bunun temelinde eğitim, sağlık, sosyal ve ekonomik imkanların büyük şehirlere göre yetersiz olmasıdır (Semmens ve Freeman, 2012: 353-354). Göçün engellenebilmesinin yolu, yerel ekonomilerin canlandırılması, iş imkanlarının geliştirilmesi, istihdamın artırılması, bölgeler arasında oluşan kalkınma düzeyleri farklarının en aza indirilmesi, eğitim, sağlık, eğlence, sosyal imkanlar ve yaşam kalitesinde iyileşme sağlanmasından geçmektedir. Cittaslow Hareketi küçük kentlerin büyük kentlere karşı hayatta kalma mücadelesidir.

Yaşam kalitesini yükseltmeyi amaçlayan, çevreye zarar vermeyen, doğa dostu teknolojiyi kullanan, yerel gıda üretimini ve tüketimini destekleyen kentler, Cittaslow ağına kabul edilmektedir (Bilgi, 2013: 48).

Hem Slow Food, hem Cittaslow yerel değerler ile sürdürülebilir kalkınmayı destekleyen akımlardır. Cittaslow Hareketi, kent sakinlerinin yaşam alanlarını benimsemeleri, doğal güzelliklerine, tarihi eserlerine ve kültürel değerlerine sahip çıkıp sonraki nesillere aktarmak suretiyle hayatı daha anlamlı bir şekilde sürdürdürmeyi hedeflemektedir (Akman vd., 2013: 42).

Türkiye'nin ilk yavaş kenti 2009 yılında sertifikasını alan Seferihisar olmuştur. Seferihisar'dan iki yıl sonra 2011 tarihinde Akyaka, Yenipazar, Gökçeada ve Taraklı birliğe üye olmuştur. Türkiye 'deki sakin şehir sayısının üçü geçmesi neticesinde Türkiye Cittaslow Ağı kurulabilmiştir (cittaslowturkiye.org). 2012 yılında Yalvaç, Vize ve Perşembe Türkiye Cittaslow Ağı'na katılmıştır. Sonrasında Halfeti 2013, Şavşat 2015, Uzundere 2016, Gerze, Göynük ve Eğirdir 2017 yılında Türkiye Cittaslow Ağı'na katılmıştır. 31.01.2018 tarihi itibarı ile toplam üye sayısı 14 adettir.

Cittaslow olma kriterleri yaklaşık 70 adettir ve 7 ana başlık altında toplanmıştır. Bu başlıklar (Üyelik Kriterleri, 2015):

- a) Çevre politikaları
- b) Altyapı politikaları
- c) Kentsel yaşam kalitesi politikaları
- d) Tarıma, turizme, esnaf ve sanatkârlara dair politikalar
- e) Misafirperverlik, farkındalık ve eğitim ile ilgili planlar
- f) Sosyal uyum politikaları
- g) Ortaklıklara ilişkin politikalar

Cittaslow kriterleri (*) ile belirtilen zorunlu, (**) belirtilen perspektif kriterler şeklinde iki sınıftır. Üyelğe kabul için zorunlu kriterlerden 50 ve üzeri puan almak gerekmektedir. Projelere başlangıç ve bitiş tarihleri ilave puan kazanılmasında etkilidir. Perspektif kriterleri yerine getirildiğinde % 15 kadar ilave puan elde edilebilmektedir. Her ülkenin "Ulusal Cittaslow Ağı" bulunmaktadır. Ulusal Cittaslow Ağı ülke şartlarına göre, % 20'yi aşmamak şartıyla ek ulusal kriter/kriterler ekleyebilmektedir (Üyelik Kriterleri, 2015; Pajo, 2015: 67).

2.2.1. Türkiye'den Örnekler

Seferihisar: İzmir'in ilçesidir. İl merkezine 45 km. mesafededir. Kızıldağların yamacında yer almaktadır. Batısında ve güneyinde ve Ege Denizi, kuzeyinde Urla yer almaktadır. Siğacık, Akarca ve Ürkmez plajları mavi bayrağa sahiptir. Teos antik kenti ilçenin yakınlarında bulunmaktadır. 2009 yılında Türkiye'nin ilk Cittaslow Kenti olmuştur (Seferihisar, 2014).

Akyaka: Kuzeyinde Sakartepe, Güneyinde Gökova Körfezi, doğusunda ise Kadın Azmağı bulunmaktadır. Yakınında Antik Idyia kenti yer almaktadır. Son sayımda nüfusu 2000 kişinin altına düşmesi sebebi ile Ula'ya bağlı bir mahalle olmuştur. 2011 yılında Türkiye Cittaslow ağına katılmıştır. Akyaka Plajı ve Kadın Azmağı ile ünlüdür (Güzel Akyaka'mız, 2014).

Yenipazar: Bağlı olduğu il olan Aydın'a 40 km uzaklıkta Madran dağı yamacında kurulmuştur. Pideleri ve Yörük Ali Efe Müzesi ile ünlüdür. Antik Orthosia kenti yakınlarında yer almaktadır. Türkiye Cittaslow ağına 2011 yılında dahil olmuştur (Yenipazar, 2014).

Gökçeada: Çanakkale'nin ilçesidir. Ege Denizi'nin kuzeyinde yer alan Gökçeada 91 km. uzunluğunda kıyıya sahiptir. Adanın uzunluğu 16 deniz mili, genişliği 5 deniz milidir. Dünya'nın ilk Cittaslow adasıdır (Yurtseven, 2007: 39-44). Sahilleri, sörf ve dalış merkezi, organik üzüm, zeytin ve bal üretimi ile ünlüdür. Türkiye Cittaslow ağına 2011 yılında dahil olmuştur.

Taraklı: Sakarya'nın ilçesidir. İl merkezine olan uzaklığı 74 km.'dir. Tarihi İpek Yolu üzerinde yer almaktadır. Eski dönemlerde kervanların konaklama yeri olarak ün yapmıştır. Şimşir tarağı, tahta kaşığı (Bilgi, 2013: 56) ve Osmanlı İmparatorluğu döneminden kalan üç katlı ahşap evleri ile ünlüdür (Taraklı, 2014). 2013 yılı teması "Erişilebilir Turizm" olan Eden - Avrupalı Seçkin Destinasyonlar Yarışması'nda ödül kazanmıştır. Türkiye Cittaslow ağına 2011 yılında dahil olmuştur.

2.2.2.Dünyadan Örnekler

İtalya - Altomonte: İtalya'nın güneyinde yer almaktadır. Kasabada 2014 yılında yapılan nüfus sayımına göre 4.576 kişi yaşamaktadır. Denizden yüksekliği 490 metre olan kasabanın yüz ölçümü 65.29 km² dir. Tiyatro festivali ve büyük ekmek bayramı, dans festivali, rock festivali, Avrupa, Akdeniz festivali, görsel sanatlar sunumu, geleneksel ürün ve yemeklerin tadıldığı beyaz gece, caz ve şarap festivali kasabada düzenlenen önemli etkinliklerindedir. Santa Maria Della Teselli Kilisesi, Paola St Francis Manastırı, St James Havari Kilisesi, Dominik Manastırı kasabanın önemli tarihi eserleri arasındadır. Constantine Belluscio, Feodal Kalesi, Norman Kulesi, Scaramuzza Sarayı, Cappola Sarayı, Jakoben ve Pancaro kasabanın önemli tarihi binaları arasındadır (www.comune.altomonte.cs.it, erişim:19.03. 2014).

Polonya - Murowana Goslina, Wielkopolska: Polonya'nın orta kesiminde yer almaktadır. Nüfusu 10.296 ve yüz ölçümü 6,43 km² dir. 75 metre rakıma sahiptir. Aziz Goslina Mary Magdalene Kilisesi, Aziz Murowana Goslina James Havari Kilisesi kasabanın önemli tarihi eserleri arasındadır. Zielonka Ormanı kasabanın önemli tabiat parkıdır. Kasabada yer alan Poznan – Owinska – Dabrowka Koscielna – Wagrowiec – Tarnowo – Lekno - Dabrowka Koscielna - Owinska – Poznan bisiklet rotası toplam 190 km.lik uzunluğa sahiptir. Zielonka Gölü etrafında öğrenciler için doğayı tanıma ve eğitim alanı yer almaktadır (www.murowana-goslina.pl erişim: 15.04.2014).

3. YÖNTEM

Bir araştırma sırasında veriler doğrudan veri kaynağından elde edilmişse buna "birincil veri", daha önceden toplanmış verilere başka bir kaynaktan erişiliyorsa buna "ikincil veri" adı verilmektedir (Erdoğan:2007:165). Bu çalışmada ise veri kaynağı, Türkiye özelinde ulusal ölçekte (online/dijital) yayın yapan kitle iletişim araçlarından belirlenmiş olan gazetelerdir. Bu yüzden çalışmadaki veriler birincil verilerden elde edilmiştir.

Çalışmada yöntem olarak, içerik analizi ve doküman incelemesi teknikleri birlikte kullanılmıştır. Cohen, Manion ve Morrison (2007)'e göre içerik analizi, metinlerin düzenlenmesi, sınıflandırılması, karşılaştırılması ve elde edilen metinlerden kuramsal çıkarımların yapılmasıyla oluşan bir araştırma tekniğidir. Çalışmada kullanılan diğer bir teknik olan doküman incelemesi ise belli bir sistematik doğrultusunda yürütülmesi gereken bir süreçtir. Özellikle elektronik verilerin toplanması, düzenlenmesi ve anlamlandırılması, dokümanların anlaşılmasını gerektirmektedir. Dolayısıyla söz konusu verilerin çözümlenmesi araştırmanın en kritik aşamasıdır. Doküman içeriğinin yorumlanmasında ise genellikle yorumlayıcı içerik analizi yapılması gerekmektedir. Yorumlayıcı içerik analizi; temaların, konuların ve olguların belirlenmesi ve tanımlanmasını içermektedir (Baş ve Akturan: 2013:120-121).

Araştırma kapsamında verilerin analizi için bir kodlama cetveli oluşturulmuştur. Bu cetvelin oluşturulmasında ise alan yazında daha önce yapılmış olan çalışmalar taranmış ve Kurt (2015:418-420)'un *Kentsel Hareketlerden "Gezi Parkı Eylemlerinin" Yazılı Medyada Temsili* adlı çalışmasından yararlanılmıştır.

Araştırmanın evrenini, Türkiye'deki ulusal ölçekte yayın yapan gazeteler, örnekleme ise etki kapasiteleri ve güncel tiraj oranları (<http://www.medyatava.com/tiraj>) göz önüne alınarak ilk üç sırada yer alan Hürriyet, Sabah ve Sözcü gazeteleri oluşturmuştur. Cittaslow Türkiye Ağı'na üye olan kentlerin tamamı hiçbir sınırlama yapılmaksızın araştırmaya dahil edilmiştir.

Derleyici ve genelleyici bir çalışma olabilmesi açısından 1 Ocak 2016 ile 1 Ocak 2018 tarihleri arasındaki iki yıllık süreçte, günlük (online) yayın yapan ulusal ölçekli gazetelerde yer alan "Cittaslow" başlıklı/içerikli ve Türkiye özelindeki haberler araştırmaya dahil edilmiştir.

Araştırmanın temel amacını, Cittaslow unvanı için gerekli olan kriterler çerçevesinde sakin bir yaşam tarzını benimseyen Türkiye’deki Cittaslow kentlerinin “sakinlik” düzeylerinin incelenmesi oluşturmaktadır. Nitel verilerden nicel sonuçlar elde etmeyi amaçlayan bu çalışma, ilgili alana özellikle ampirik sonuçlar sunması yönünden önem taşımaktadır.

4. BULGULAR

4.1. Hürriyet Gazetesi Analiz Bulguları

Tablo 1: Hürriyet Gazetesi Haber Dağılımları ve Analizi

Gazete adı	Haber dağılımları
<i>Hürriyet</i>	
Yayınlanan toplam haber sayısı	114
Yayınlanma tarihleri	1 Ocak 2016- 1 Ocak 2018 arası
Haberin yayınlandığı sayfa	Siyaset/Politika (x) Gündem (10) Ekonomi/Finans (9) Yorum/Köşe yazısı (5) Diğer (kültür-sanat, seyahat, turizm, yaşam, yerel vb.) (90)
Haber türü	Haber (108) Köşe Yazısı (5) Röportaj (x) Diğer (1)
Destekleyici görsel kullanımı	Var (101) Yok (13)
Haberin tonu	Pozitif (68) Negatif (19) Nötr (27)

Hürriyet gazetesi belirlenen tarih aralığı ve sınırlılıklar çerçevesinde toplamda 114 haber yayınlamıştır. Haber dağılımlarına bakıldığında Diğer başlığı altında verilen, kültür-sanat, turizm, yaşam ve yerel vb. içerikli haberlerin çokluğu göze çarpmaktadır. Hürriyet gazetesinde Cittaslow Türkiye ile ilgili haberlerin çoğunlukla diğer başlığı altında verilmesi Cittaslow’a yönelik ilginin az oluşu ile ilişkilendirilebilir. Verilen içeriklerin genellikle Haber başlığı altında verildiği ve bunun yanında köşe yazarlarının da konuya dikkat çekmek için yazdıkları yorumlar bulunmaktadır. Genel anlamda haberlerin büyük çoğunluğunda, haberi destekleyici görseller kullanılmıştır.

Haber içeriklerine bakıldığında, genellikle Cittaslow ağına üye olan kentler, üye olmak için kriterleri sağlamaya çalışan kentler, turizm açısından bir cazibe merkezi haline gelen veya getirilmeye çalışılan kentler ile ilgili haberler verilmiştir. Bunların dışında üyeliği, kriterleri sağlayamadığı için tehlikede olan kentler ve Cittaslow ağına üye olan kentlerdeki maden aramaları, HES (**Hidroelektrik Santral- nehir tipi tesisler**) yapımına tepki olarak gerçekleştirilen eylemler gibi olumsuz haber içeriklerinin de varlığı göze çarpmaktadır. Haberin tonunu gösteren bu haberlere bakıldığında, pozitif nitelikli haberlerin çoğunluğu oluşturmasının yanında negatif nitelikli haberlerin varlığı, Cittaslow kentlerinde tam anlamıyla bir sakinliğin oluşmadığını göstermektedir.

4.2. Sabah Gazetesi Analiz Bulguları

Tablo 2: Sabah Gazetesi Haber Dağılımları ve Analizi

Gazete adı	Haber dağılımları
<i>Sabah</i>	
Yayınlanan toplam haber sayısı	44
Yayınlanma tarihleri	1 Ocak 2016- 1 Ocak 2018 arası
Haberin yayınlandığı sayfa	Siyaset/Politika (x) Gündem (1) Ekonomi/Finans (2) Yorum/Köşe yazısı (2) Diğer (kültür-sanat, seyahat, turizm, yaşam, yerel vb.) (39)
Haber türü	Haber (42) Köşe Yazısı (2) Röportaj (x) Diğer (x)
Destekleyici görsel kullanımı	Var (38) Yok (6)
Haberin tonu	Pozitif (33) Negatif (1) Nötr (10)

Sabah gazetesi Cittaslow Türkiye özelinde belirlenen sınırlılıklarda toplamda 44 haber yayınlamıştır. Haber dağılımlarına bakıldığında, diğer başlığı altında verilen, kültür-sanat, turizm, yaşam ve yerel vb. içerikli haberlerin burada da çoğunluğu oluşturduğu görülmektedir. Bunun yanında köşe yazısı ve ekonomi/finans başlıklarında ikişer adet haber verilmiştir. Gündem başlığında ise yalnızca bir adet haberin olması Cittaslow'a olan ilginin oldukça az olduğunun bir göstergesi sayılabilir. İçeriklerin genel olarak haber başlığı altında verildiği ve haberlerde yüksek oranda destekleyici bir görsel unsurun kullanıldığı görülmektedir.

Haber içerikleri çoğunlukla, Cittaslow ağına üye olan kentlerin aktiviteleri, Cittaslow ağına üye olmak için başvuran kentler, üye kentlerin turizme katkı sağlamak amacıyla gerçekleştirdikleri faaliyetler, uluslararası çapta bilinirliği sağlamak için gerçekleştirilen aktiviteler şeklinde dağılım göstermektedir. Bir anlamda haberlerin tonuna referans olan bu içerikler gözden geçirildiğinde Cittaslow Türkiye özelinde Sabah gazetesinin çoğunlukla pozitif tonda haber verdiği göz çarpmaktadır. Sakinlik düzeyi anlamında verilen haberler, kentlerde negatif haber tonunun az oluşu sakinliğin sağlanması olarak ifade edilebilir.

4.3. Sözcü Gazetesi Analiz Bulguları

Tablo 3: Sözcü Gazetesi Haber Dağılımları ve Analizi

Gazete adı	Haber dağılımları
<i>Sözcü</i>	
Yayınlanan toplam haber sayısı	33
Yayınlanma tarihleri	1 Ocak 2016- 1 Ocak 2018 arası
Haberin yayınlandığı sayfa	Siyaset/Politika (x) Gündem (13) Ekonomi/Finans (2) Yorum/Köşe yazısı (x) Diğer (kültür-sanat, seyahat, turizm, yaşam, yerel vb.) (18)

Haber türü	Haber (32) Köşe Yazısı (x) Röportaj (x) Diğer (1)
Destekleyici görsel kullanımı	Var (30) Yok (3)
Haberin tonu	Pozitif (19) Negatif (8) Nötr (6)

Sözcü gazetesi belirlenen sınırlılıklar içerisinde toplamda 33 adet haber yayınlamıştır. Bu haberlerin dağılımlarına bakıldığında, diğer başlığı altında verilen, kültür-sanat, turizm, yaşam ve yerel vb. içerikli haberlerin diğer gazeteler de olduğu gibi burada da çokluğu göze çarpmaktadır. Bunun yanında diğer gazetelerden farklı olarak Gündem başlığı altında ise toplamda 13 adet haber yayınlamıştır. İçeriklerin neredeyse hepsinin haber başlığı altında verildiği ve haberlerde de destekleyici unsur olarak görsellerin fazlaca kullanıldığı göze çarpmaktadır.

Gazetede yayınlanan haber içeriklerine bakıldığında Cittaslow kentlerine olan ilgiyi arttırmak için tanıtımlarının yapıldığı, kentlerin faaliyetleri, Cittaslow ağına üye olmak için başvuru yapan kentler ile halihazırda bu ağa üye olan kentlerdeki bazı olaylara/durumlara (maden ocağı, doğa tahribatı, HES - **Hidroelektrik Santral- nehir tipi tesisler-** yapımı vd.) bir takım tepkilerin yer aldığı haberler yer almaktadır. Haberlerin tonu ise bu doğrultuda çoğunlukla pozitif nitelikli olmasına rağmen, negatif nitelikli haberlerin de fazlalığı kentlerdeki “sakinlik” düzeyine ilişkin bilgi vermektedir.

5. DEĞERLENDİRME

Bu çalışma, Türkiye özelinde Cittaslow ağına üye olan kentlerdeki “sakinlik” düzeyini incelemeyi amaçlamıştır. Bu doğrultuda güncel tiraj oranları göz önüne alınarak ilk üç sırada yer alan Hürriyet, Sabah ve Sözcü gazeteleri ele alınmış; 1 Ocak 2016 ile 1 Ocak 2018 tarihlerini kapsayan iki yıllık süreçte yayınlanan gazete haberleri analiz edilmiştir. Gazete haberlerinin incelenmesi, yorumlanması ve anlamlandırılması ile nitel verilerden nicel sonuçlar elde etme esasına dayanan bu çalışma analiz sonucuna göre;

- Cittaslow Türkiye Ağı özelinde analizi yapılan üç gazetenin toplam haber sayıları karşılaştırıldığında en çok haber yaratan gazetenin 144 haberle Hürriyet olduğu görülmektedir. Hürriyet gazetesinin ardından Sözcü gazetesi 44 haber içeriği ile ikinci sırada, Sabah gazetesi ise 33 haberle son sırada yer almaktadır.
- Niceliksel açıdan bakıldığında her üç gazetenin de haberleri yayınladığı sayfaların diğer başlığı altında yer alan kültür-sanat, turizm, yaşam ve yerel vb. sayfaları olduğu göze çarpmaktadır. Cittaslow haberlerine gazetede yer verme bakımından Sözcü gazetesi gündem başlığı altında 13 adet haber yayınlamış, Hürriyet gazetesi ise 10 adet haber yayınlamıştır. Bu açıdan Cittaslow ağı ile ilgili haber yapma/yaratma işlevlerinde bu iki gazetenin öncelik verdiği görülmektedir.
- Haber türü içeriği olarak her üç gazetenin de haber başlığı altındaki içeriklere önem verdiği bunun ardından ise köşe yazısının geldiği görülmektedir.
- Haberlerde içeriği destekleyici bir unsur olarak görsel kullanımı ise her üç gazetenin önem verdiği bir unsur olarak karşımıza çıkmaktadır.
- Gazetelerde yayınlanan haberlerin tonuna bakıldığında ise, Hürriyet ve Sözcü gazetelerinde Cittaslow Türkiye Ağı'na üye olan kentler ile ilgili haberlerin büyük çoğunluğu pozitif nitelikli olsa da dikkat çekici şekilde negatif nitelikli haberlerin varlığı da göze çarpmaktadır. Özellikle HES - **Hidroelektrik Santral- nehir tipi tesisler-** yapımı vd. gibi haberler, Cittaslow üyeliği için gerekli kriterleri sağlayamayan kentlerin üyeliklerinin tehlikeye girmesi, üye kentlerdeki maden arama çalışmalarının ve doğa tahribatı gibi nedenlerden ötürü kent sakinlerinin tepkileri ve eylemlerin yapılması gibi etkenlerden yola çıkılarak, bu tip olayların kentlerdeki “sakinlik” düzeyini olumsuz yönde etkilediğini söylemek mümkündür. Sabah gazetesine bakıldığında analize tabi tutulan 44

haberden sadece 1 tanesinin negatif nitelikli olduğu geri kalan 33 haberin pozitif 10 haberin ise nötr nitelikli olduğu görülmektedir.

- Cittaslow –yavaş şehir- felsefesinin sürdürülebilir olması, “yavaş” “sakin” temasının ön planda olması, doğal-kültürel miraslara sahip çıkılması gibi kriterler göz önüne alındığında, Hürriyet, Sabah ve Sözcü haberlerinden bir çıkarım ve genelleme yapılacak olursa, gazete haberlerinin negatif tonunu oluşturan etkenlerin bu kentlerdeki sakinliği olumsuz yönde etkilediği sonucuna varmak mümkündür.

6. SONUÇ VE ÖNERİLER

6.1. Sonuç

Cittaslow –yavaş- şehir- felsefesi, İtalya’dan dünyaya yayılmış, temelde kentlerin doğal, kültürel ve tarihsel birikimlerini korumaya odaklanan bir harekettir. Özellikle küreselleşmenin de etkisiyle sınırların ortadan kalkmasıyla insanlar gibi şehirlerin, kentlerin de birbirine benzemesi sonucuna karşı çıkan ayrıcalıklı bir harekettir.

Sakin, yavaş yaşam tarzı ise zaman zaman bazı etkenler dolayısıyla olumsuz etkilenebilmektedir. Bu çalışma da bu etkenlerin niteliğine odaklanarak, kentlerin yerel dokusunun, küreselleşme, ekonomi gibi unsurlar nedeniyle ne denli etkilendiğini açıklayabilmek üzerine yapılmıştır.

Çalışma sonucunda, her üç gazetede de pozitif nitelikli haberlerin sayıca üstün konumda olduğu görülmektedir. Ancak araştırma sonucunu genellemek gerekirse, özellikle Hürriyet ve Sözcü gazetelerindeki negatif nitelikli haberlerin fazla oluşu kentlerdeki sakinliğin zaman zaman olumsuz yönde etkilendiğini göstermektedir.

Yavaş şehir felsefesi, kent sakinlerinin ve ziyaretçilerin yaşam standardını yükseltme temelinde bir harekettir. Nitekim belli sınırlılıklar içerisinde analiz edilen Cittaslow Türkiye Ağı’ndaki kentlerde sakinliğin tam olarak sağlanamadığını söylemek mümkündür.

6.2. Öneriler

Çalışma, sonuca daha kısa zamanda ulaşma açısından iki yıllık süreçte ve güncel tiraj oranlarına göre ilk üç sıradaki gazeteler dahilinde gerçekleştirilmiştir. Analiz elektronik veri kullanımı ile gerçekleştirildiğinden ve bu tür verilerin kolaylıkla değiştirilebilme imkanı olduğundan, farklı zaman aralığı ve farklı kaynaklar üzerinde gerçekleştirildiğinde sonuçların farklı çıkması olasıdır. Nitekim amaca uygun kodlama cetveli ve metinlerin anlamlandırılmasını içeren yorumlayıcı içerik analizi yöntemi ile gerçekleştirilen bu çalışmanın ilgili literatüre katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

- Akman, E., Nergiz, N. ve Akman, Ç. (2013). Sürdürülebilir Bir Kalkınma İçin Yavaşça Acele Et (Festina Lente). Yerel ve Bölgesel Kalkınma Küresel ve Yerel Bakış Açılı. Celal Bayar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayını, 1. (1), 37-54.
- Baş, T. ve Akturan U. (2013). “Nitel Araştırma Yöntemleri”, 2. Baskı, Seçkin Yayıncılık: Ankara.
- Bilgi, M., G. (2013) “Türkiye’nin Sakin Şehirlerinde Permakültürel Koruma, Planlama, Yönetim ve Eğitim Pratikleri” Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 29, ss. 45-59, <https://search.proquest.com/openview/7f6af498322506b8ff0edeeb80c63463/1?pq-origsite=gscholar&cbl=1036425>, erişim: 22.02.2018.
- Cohen, L., Manion, L., & Morrison, K. (2007). “Research Methods In Education” (6th ed.). New York, NY: Routledge.
- Donat, O. ve Yavuzçehre, P., S. (2016) “Sakin Kent Hareketinin Türkiye’deki Gelişimi Üzerine Bir Değerlendirme”, Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, (9)42, ss. 1480-1488, http://www.sosyalarastirmalar.com/cilt9/sayi42_pdf/6iक्सisat_kamu_isletme/donat_onur_pinar_savasyavuzcehre.pdf erişim: 22.02.2018.
- Erdoğan, İ. (2007). “Pozitivist Metodoloji Bilimsel Araştırma Tasarımı İstatistiksel Yöntemler Analiz ve Yorum”, Erk Yayınları, Ankara.
- Ergüven, M., H. (2011) “Cittaslow–yaşamaya değer şehirlerin uluslararası birliği: vize örneği”, “Organizasyon ve Yönetim Bilimleri Dergisi, (3)2, ss. 201-210.

- Gazetelerin Güncel Tirajları, <http://www.medyatava.com/tiraj>, erişim: 16.02.2018.
- Grzelak - Kostulska, E., G., Holowiecka, B. ve Kwiatkowski, G. (2011). "Cittaslow International Network: An Example of a Globalization Idea?", Researchgate, 186-192.
- Güzel Akyaka'mız. (2014). www.akyaka.bel.tr adresinden 10 Haziran 2014 tarihinde alınmıştır.
- Hatipoğlu, B. (2015) "Quality of Life and Visitor Experiences, Journal Tourism Planning & Development, (12)1, <http://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/21568316.2014.960601>.
- Keskin, E. B. (2012) "Sürdürülebilir Kent Kavramına Farklı Bir Bakış: Yavaş Şehirler (Cittaslow)" Paradoks Ekonomi, Sosyoloji ve Politika Dergisi, Cilt: 8 Sayı: 1
- Knox, P. L. (2005). "Creating Ordinary Places: Slow Cities in a Fast World", Journal of Urban Design, 1(10), 1-11.
- Kurt, E., V. (2015). "Kentsel Hareketlerden "Gezi Parkı Eylemlerinin" Yazılı Medyada Temsili," Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyoloji Anabilim Dalı, Yayınlanmış doktora tezi, Isparta.
- Lowry, L., L., ve Lee, M. (2011) "CittaSlow, Slow Cities, Slow Food: Searching for a Model for the Development of Slow Tourism" Travel & Tourism Research Association, 42nd Annual Conference Proceedings: Seeing the Forest and the Trees – Big Picture Research in a Detail- Driven World, June 19-21, ss. 1-13.
- Mayer, H. ve Knox, P. (2010). "Small-Town Sustainability: Prospects in the Second Modernity", European Planning Studies, 10(18), 1545-1565.
- Nilsson, J., H., Svard, A. C., Widardsson, A., Wirell, T. (2011). Cittaslow' Eco-gastronomic Heritage as a Tool for Destination Development. Current Issues in Tourism, 14(4), 373-386, http://www.researchgate.net/publication/233349235_Cittaslow_eco-gastronomic_heritage_as_a_tool_for_destination_development, adresinden 15 Haziran 2015 tarihinde alınmıştır.
- Olçay, A., Giritöğlü, İ., ve Özekici, Y., K. (2017). Sakin Şehir Prensiplerinin Halfeti'nin Yerel Mutfak Üzerindeki Etkisinde Yerel Halkın Tutumu Üzerine Bir Araştırma", Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi", 10(51), http://www.sosyalarastirmalar.com/cilt10/sayi51_pdf/8_diger_sosyalbilimler/olcay_atinc.pdf
- Pajo, A. ve Uğurlu, K. (2015). "Cittaslow kentleri için slow food çalışmalarının önemi", Electronic Journal of Vocational Colleges, 5(6), 65-73.
- Petrini, C. ve Padovani, G. (2011). Slow Food Devrimi, (cev. Çağrı EKİZ), İstanbul: Sinek Sakız Yayınevi.
- Pink, S. (2008). "Sense and Sustainability: The Case of the Slow City Movement", Local Environment, 2(13), 95-106.
- Pink, S. (2008). "Sense and Sustainability: The Case of the Slow City Movement", Local Environment, 2(13), 95-106.
- Radstrom, S. (2011). "A Place-Sustaining Framework for Local Urban Identity: An Introduction and History of Cittaslow", Italian Journal of Planning Practice, 1(1), 90-113.
- Radstrom, S. (2014) "A PlaceSustaining Framework for Local Urban Identity: an Introduction and History of Cittaslow", Italian Journal of Planning Practice, <http://www.ijpp.it/index.php/it/article/viewFile/8/8>, erişim: 22.02.2018.
- Şahin, İ., Ş. ve Kutlu, S., Z. (2014) "Cittaslow: Sürdürülebilir Kalkınma Ekseninde Bir Değerlendirme", Journal of Tourism and Gastronomy Studies, (2)1, http://jotags.org/full_issues/2014_vol2_issue1.pdf#page=60, erişim: 22.02.2018.
- Sarioğlan, M. ve Avcıkurt, C. (2016). "The Role of Gastronomy Tourism in Slow Cities: Case of Turkey", Researchgate, 68-72.
- Schneider, S. (2008). Good, clean, fair: The rhetoric of the Slow Food Movement. College English, 70(4), 384-402.
- Seferihisar'ın Tarihi. (2014). www.seferihisar.bel.tr adresinden 10 Haziran 2014 tarihinde alınmıştır.
- Semmens, J. and Freeman, C. (2012). The value of Cittaslow as an approach to local sustainable development: A New Zealand perspective. International Planning Studies, 17(4), 353-375.
- Servon, L. J. ve Pink, S. (2015). "Cittaslow: Going Glocal in Spain", Journal of Urban Affairs, 3(37), 327-340.
- Sezgin, M. ve Ünüvar Ş. (2011). Sürdürülebilirlik ve Şehir Pazarlaması Ekseninde Yavaş Şehir, Konya: Çizgi Kitabevi.
- Sırım, V. (2012) "Çevreyle Bütünleşmiş Bir Yerel Yönetim Örneği Olarak Sakin Şehir Hareketi Ve Türkiye'nin Potansiyeli", Tarih Kültür ve Sanat Araştırmaları Dergisi, (1)4., <http://kutaksam.karabuk.edu.tr/index.php/ilk/article/view/100> erişim: 22.02.2018.
- Taraklı. (2014). www.tarakli.bel.tr adresinden 11 Haziran 2014 tarihinde alınmıştır.
- Üstündağlı, E., Baybars, M., ve Güzeloğlu, E. B. (2015). "Collaborative Sustainability: Analyzing Economic and Social Outcomes in the Context of Cittaslow", Business and Economic Research Journal, 1(6), 125-144.
- Üyelik kriterleri (2015) <http://cittaslowturkiye.org/uyelik-sureci-ve-kriterler/>, erişim 30.05.2015
- Walter, L. (2009). Slow Food and Home Cooking: Toward a Relational Aesthetic of Food and Relational Ethic of Home. The Journal of The Center for Food in Community and Culture, 1(1), 1-23, http://www.uwgb.edu/cfcc/files/pdf/Slow_Food_%26_Home_Cooking.pdf, adresinden 15 Haziran 2015 tarihinde alınmıştır.
- www.comune.altomonte.cs.it, erişim:19.03.2014
- www.murowana-goslina.pl, erişim: 15.04.2014
- Yenipazar. (2014). www.yenipazar.gov.tr adresinden 09 Haziran 2014 tarihinde alınmıştır.
- Yurtseven, H., R. (2007). Slow Food ve Gökçeada: Yönetimsel Bir Yaklaşım. Ankara: Detay Yayıncılık.